

kraten", og saa sagde han: Kirkeministeren har overfor mig taget Afstand fra „Social-Demokraten"s Udtalelser i Gaar. Men det er jo en ganske privat Bemærkning, det kan ikke være nogen officiel, jeg har ikke sagt det fra nogen Talerstol, heller ikke i Vidners Nærværelse, og medens min Fremdragelse af de Ord, der blev veksllet i den private Samtale — det viste ogsaa det ærede Medlems Udtalelse forleden Aften —, har den Egenskab, at de er sande, har det ærede Medlems Bemærkning om, hvad jeg har sagt, ikke denne Egenskab. „Jeg har læst Artiklen løseligt igennem, jeg skal senere gøre mig nøjere bekendt med den", saaledes faldt mine Ord.

Men da altsaa det ærede Medlem drog den Side af Sagen frem, kom med denne indtrængende Formaning om ikke at bruge private Samtaler, blev jeg lidt ked af det, ogsaa af en anden Grund, idet jeg har tænkt at benytte en Samtale, som har fundet Sted mellem Ryslinge Valgmenighed og mig i Ministeriet, og jeg blev saa skamfuld ved det ærede Medlems Formaning til mig, at jeg tænkte ved mig selv: Nu skal du ikke benytte den. Men saa siger det ærede Medlem Hr. Povlsen, at det var ikke en privat Samtale, men noget, en Deputation, der havde været hos mig, havde sagt, og at det var blevet refereret i „Fyns Venstreblad", og saa refererer det ærede Medlem, hvad der var blevet sagt. Denne Deputations Samtale med mig er altsaa efter det ærede Medlems Opfattelse ikke privat, det ærede Medlem har brugt den, altsaa maa jeg ogsaa bruge den. Første Gang jeg stod overfor Ryslinge Valgmenighed, ikke just overfor dens Præst, men overfor Ryslinge Valgmenigheds Bestyrelse, var ved en Deputation paa 3—4 Medlemmer, der søgte mig i Ministeriet, efter at min første Skrivelse var kommet til den, den Skrivelse, som gjorde dem opmærksom paa, at uanset Ritualets folkekirkelige Berettigelse kunde det dog ikke autoriseres, fordi det var i Strid med Menighedsraadslovens § 24, der siger, at nye autoriserede Ritualer kan ikke indføres i nogen Menighed uden med Menighedsraadens Samtykke, og Ryslinge Valgmenigheds Andragende gik ud paa, at Rituallet, hvis det autoriseredes, kunde bruges, naar Barnets Forældre og Præsten var enige derom. Der var altsaa en klar Modstrid med Lovens Bogstav; lad mig sige det, jeg vedkender mig godt, jeg hængte mig i Bogstaven, og jeg fortryder det ikke.

Jeg sendte altsaa denne Skrivelse der-

over, og kort efter blev jeg anmodet om at modtage en Deputation fra Valgmenigheden, og der kom, som sagt, 3—4 Mand, jeg husker ikke nøjagtigt hvor mange. Jeg modtog Deputationen ganske alene, der var ingen til Stede; Departementschefen, som man i adskillige radikale Blade har gjort til min onde Aand, var ikke til Stede, saa han kan i hvert Fald ikke have været det ved den Løjlighed og har heller ikke senere været det. Samtalen begyndte med, at Deputationens Formand spurgte mig: Hvordan ligger vor Sag nu? Jeg synes, det var et noget underligt Spørgsmaal, naar jeg havde sendt dem et Svar paa, at Andragendet var i Uoverensstemmelse med Menighedsraadslovens § 24. Jeg svarede: Det maa jeg vist spørge Dem om; men saa sagde de: Vi har faaet en Meddelelse om, at vort Andragende er i Uoverensstemmelse med Menighedsraadslovens § 24, og det, vi vilde, var, at vi gerne vilde rette en Anmodning til Ministeren om straks ved Rigsdagssamlingens Begyndelse at fremsætte et Lovforslag om at faa denne Paragraf ændret, saaledes at det Ritual, som De muligvis vil autorisere, eller som vi sikkert gaar ud fra, De vil autorisere, kan bruges paa den anførte Maade. Jeg maa indskyde den Bemærkning — jeg holder ellers ikke af at rose mig selv, men jeg maa indskyde den Bemærkning —, at jeg smilede ikke en Gang ved dette Forlangende, jeg tog det gravalvorligt, men gjorde dem opmærksom paa, at det var noget vanskeligt at faa en af Hovedpillerne i J. C. Christensens Kirkelov rettet saa snart. Dertil svarede en ung Mand, der var meget tiltalende: Nej, det kan ikke være saa vanskeligt, for de Radikale og Socialdemokraterne er Flertal i Folketinget, og naar De fremsætter Forslaget, vil det blive vedtaget, jeg garanterer for de Radikale. Jeg sagde, at der var noget, der hed Landsting, jeg hørte jo selv dertil, saa jeg ved dog, det eksisterer. Det betød ikke noget, sagde han, naar Folketinget vedtog en saadan Ændring, turde Landstinget ikke modsætte sig den. Og de lod mig vide, at de havde en vis Berettigelse til at komme med dette Krav, thi Pastor Rørdam havde den foregaaende Søndag bekendtgjort i Kirken, at han vilde døbe efter det nye Ritual den følgende Søndag, og Bestyrelsen havde været saa loyal, at den bagefter havde sagt til ham, at det maatte han ikke.

Maa jeg her gøre den lille parentetiske Bemærkning, at jeg har undertiden